

Боровська О.В.,
директор Центру позашкільної освіти
ім. О. Разумкова Бердичівської міської ради,
Ваховська Н.О.,
завідувач методичного відділу
Центру позашкільної освіти
ім. О. Разумкова
Бердичівської міської ради

Позашкільна освіта та дистанційні технології

Всесвітня пандемія стала викликом або своєрідним стрес-тестом для суспільства в цілому і для системи освіти зокрема. Перехід навчання в онлайн-режим перевірів наскільки педагоги та заклади освіти компетентні в засобах навчання, їх рівень ІТ-грамотності та умінь організувати самоосвітню діяльність; для батьків – це перевірка на сформованість у дітей самостійності та відповідальності; для дітей – він розкрив перспективу успішного майбутнього, яке визначає сформованість двох важливих навичок: таймінг (уміння раціонально розподіляти час) та самоосвіта. Онлайн-навчання – це, звичайно, і можливість для держави проявити мобільність та швидкість реагування на сучасні виклики: забезпечити систему методикою дистанційного навчання (найголовніша умова) та електронними інструментами. Дистанційне навчання – вимушений експеримент, який повинен стати поштовхом до аналізу, висновків, рішень, змін, нових освітніх впроваджень з перспективою забезпечення системи освіти засобами швидкого та ефективного реагування на будь-які соціальні виклики сьогодення та майбутнього.

Позашкільна освіта – особливий, неповторний світ дитинства, наповнений цікавим змістовним життям, в якому завжди тільки позитивні емоції, радість, задоволення від навчання, прагнення творити, пізнавати та рухатись вперед до своєї мрії. Під час карантину дана ланка освіти опинилась в складних умовах, які вимагали швидких неординарних, але виважених рішень та ідей. Це пов'язано з тим, що основним мінусом дистанційного навчання – є відсутність живого спілкування та можливості формувати практичні уміння та навички у дітей. У позашкільній освіті – це дві найголовніші умови, на яких базується освітній процес. Саме вони є основою процесу навчання, формування життєвих та предметних компетентностей гуртківців.

У своїй діяльності під час організації дистанційного навчання ЦПО ім. О. Разумкова керувався основними нормативними документами з позашкільної освіти та листами МОН України щодо організації освітнього процесу в період карантину (наказ МОН № 466 від 25.04.13. «Положення про дистанційне навчання»; лист МОН №6/604 від 30.04.20 р. «Про особливості організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти під час

карантину»; лист МОН № 6/604-20 від 19.05.2020. «Про надання організаційно-методичних рекомендацій щодо навчання за допомогою дистанційних технологій в позашкільній освіті (додаток до листа).

Відповідно до даних документів Центр позашкільної освіти ім. О. Разумкова на початку карантинного періоду виділив основні взаємопов'язані та взаємозалежні напрямки дистанційної роботи закладу, які в єдності забезпечили систему роботи з ефективною організації дистанційного навчання та завершення 2019–2020 навчального року (схема.1).

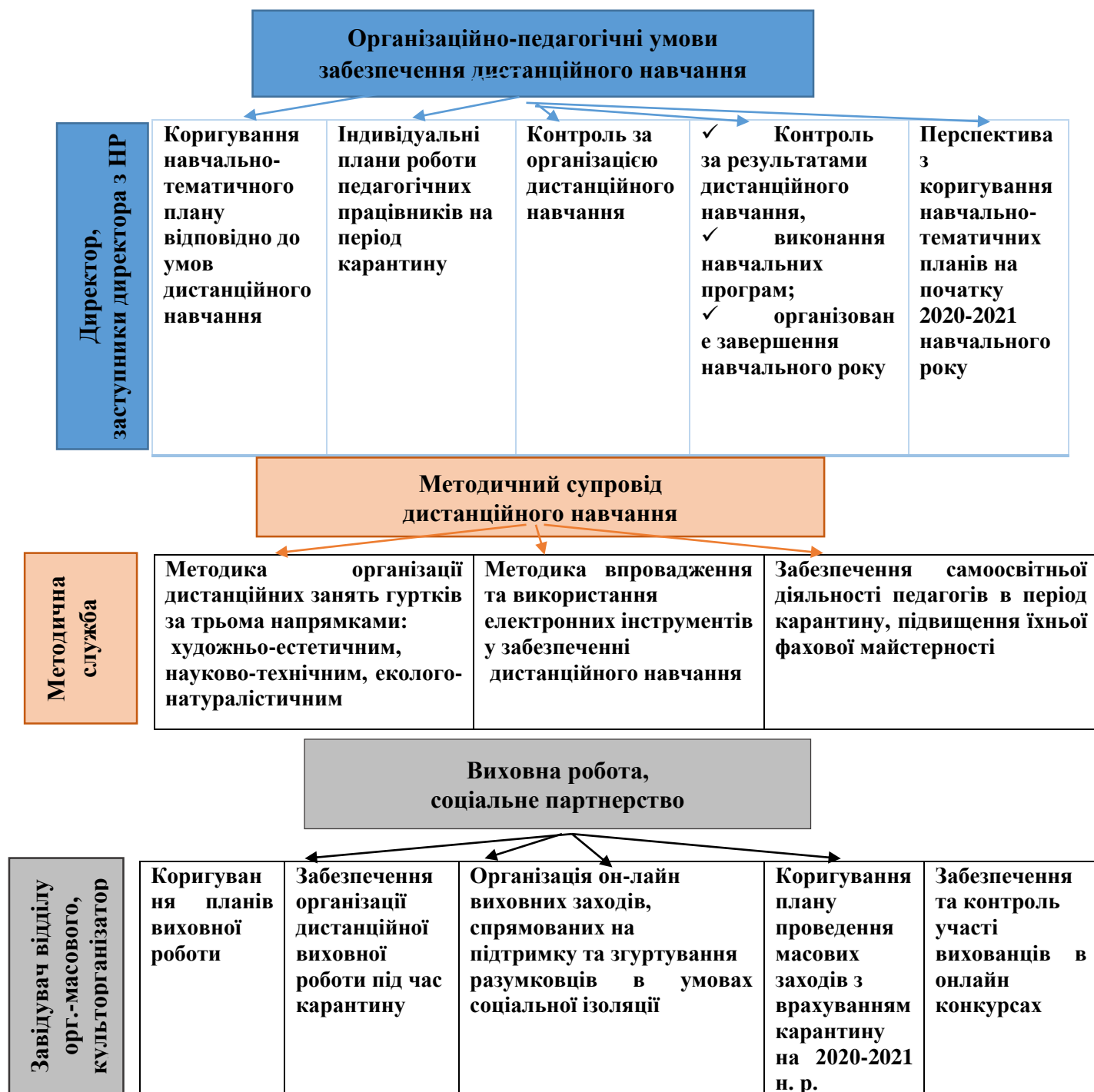

Схема 1. Система забезпечення дистанційного навчання в ЦПО ім. О. Разумкова у період карантину з 16.03. по 31.05.2020 р.

Період вимушеного карантину, впродовж якого дистанційно навчались вихованці гуртків, поставив виклики та вимоги, на які педагоги-позашкільники ЦПО ім. О. Разумкова змогли відповісти цікавими нововведеннями, творчими рішеннями, ідеями та скористались великими можливостями ІТ-технологій у сфері освіти.

У нашому закладі були впроваджені наступні форми занять:

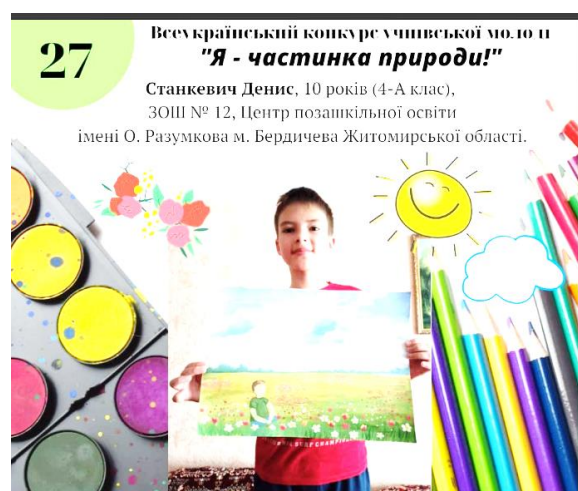
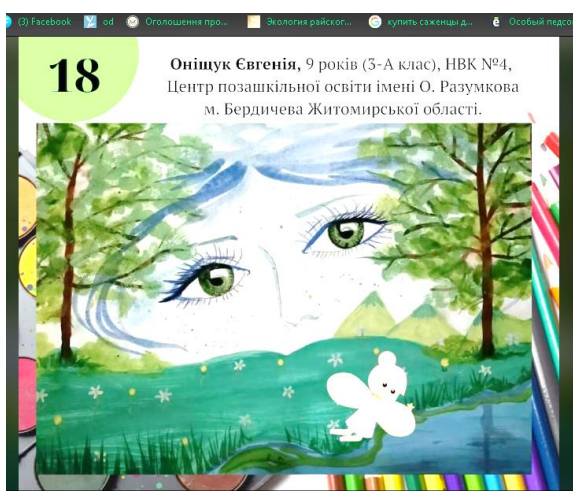
- чат-заняття. Наш заклад у даному напрямку спрацював на випередження ще декілька років тому, коли керівники та діти створили у Viber групи для спілкування та обміну інформацією між педагогом, дітьми та батьками. За період карантину деякі педагоги назвали Viber національним героєм. І це дійсно так. Оскільки лише у нашому закладі створена 51 така група. Viber-групи використовувались як чат одночасного спілкування, подачі навчального матеріалу, індивідуальний контроль за результатами навчального процесу, обміну навчальними матеріалами та усією необхідною інформацією. Соціальні мережі, служби обміну миттєвими повідомленнями та мобільні застосунки на кшталт Viber дозволяють створювати закриті групи, спільноти, чати, вести обговорення тем, завдань, проблем, інформації;

- вебзаняття. Це особлива форма дистанційних навчальних занять, яка більш ефективна та перспективна, але потребує, в першу чергу, від педагогів високого рівня медіаграмотності, сміливості, більше часу (деякі педагоги зазначають, що на підготовку такого заняття витрачається в два рази більше зусиль та часу), креативності та творчості.

Педагоги нашого Центру вебзаняття проводили у формі відеозанять, відеомайстер-класів, використовували таку нестандартну форму як «відеозаняття: діти–дітям», коли вихованці старших груп відпрацьовували з меншими хореографічні елементи, вокальні композиції; відеоконференції. Для проведення вебзанять педагоги використовували наступні вебресурси: Zoom-платформа, об'єднання дітей в соціальній мережевій групі Facebook «Об'єднання разумковців «Нове покоління», канал YouTube. Дистанційне навчання – нова форма організації освітнього процесу, тому важливо вивчати досвід успішної практики з його реалізації. Пропонуємо деякі вебзаняття для перегляду за посиланнями:

- <https://www.facebook.com/100017382931046/videos/621835371739222/>
- <https://www.facebook.com/groups/1475663115804537>
- <https://www.youtube.com/watch?v=xWza8YRK1RA&t=46s>
- <https://www.youtube.com/watch?v=24ytTDWDUC4>
- https://www.youtube.com/watch?v=mcQ6B9UP5_I
- <https://www.youtube.com/watch?v=MEf6wsP1dNA>
- <https://drive.google.com/file/d/1wInpIjZo2xQmfzCgq8H2vRmvSa0gYAgB/view>
- https://drive.google.com/file/d/17MT8yGM0_P-neeLlh4oMVcpRXVfK2uiR/view
- <https://drive.google.com/file/d/16jFIR8LIVRSS1a7XdH3CPvMKw1N9yPbn/view>

У дистанційному навчанні, як і в аудиторному, важливий зворотний зв'язок між педагогами і дітьми, що і є умовою успішного навчання. Саме тому педагогами Центру проводились онлайн-виставки творчих робіт дітей, здійснювались практичні та тестові завдання, залучались вихованці до участі у конкурсах. На це були спрямовані індивідуальні онлайн-заняття. Результатом такої роботи стала дистанційна участь вихованців у конкурсах: всеукраїнський конкурс експериментально-дослідницьких робіт з природознавства «Юний дослідник», всеукраїнський конкурс винахідницьких та раціоналізаторських проєктів, Всеукраїнський конкурс «Природи ніжний пагінець», обласний конкурс «Чарівний пензлик», Всеукраїнський онлайн-конкурс «Я – частинка природи», Міжнародний фестиваль-конкурс мистецтв «Твоя мрія», Міжнародний фестиваль мистецтв, всеукраїнський конкурс «Зірочка, засвітісь».

Елена Боровская
17 Май в 20:14 • 👤

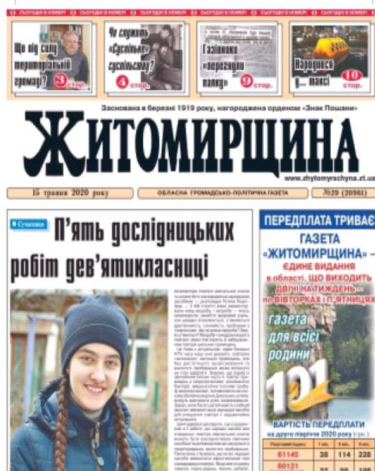
Надзвичайно приємно, коли багаторічна натхненна праця педагога та її вихованки досягає високих результатів і визнання. Ми щиро вітаємо досвідченого ма... Ещѐ

Марианна Андреичик
27 Apr в 21:24 • 🌐

Анастасія Степченкова - Супер королева. 1-2-3место Международный конкурс онлайн "STAR BIRTH" МОЛОДЕЦ!!!ТВОРИ, ЛЮБИ И ПОБЕЖДАЙ!!!

Елена Ланцова поділилась публікацією.
24 Май в 23:13 • 🌐

На карантині не сумують наші танцюристи. Нагорода Марини Пухальської, солістки зразкового ансамблю танцю "Яринка"

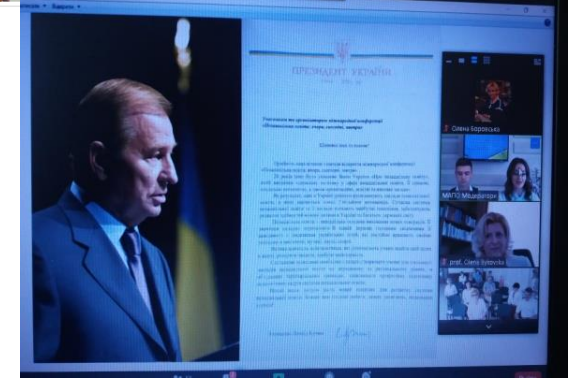
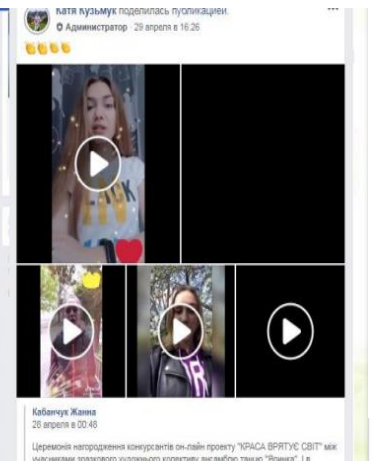
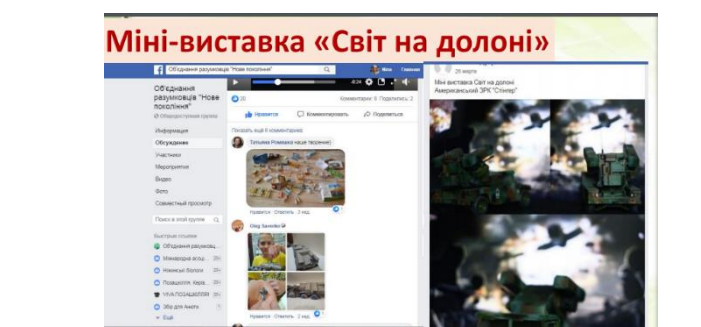
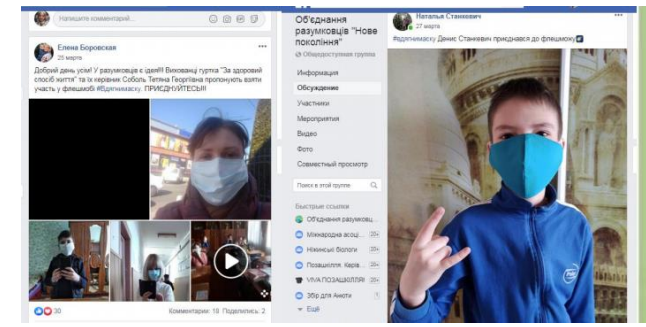
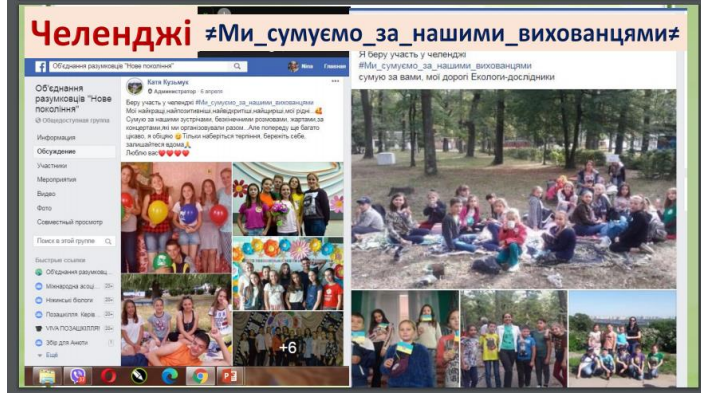
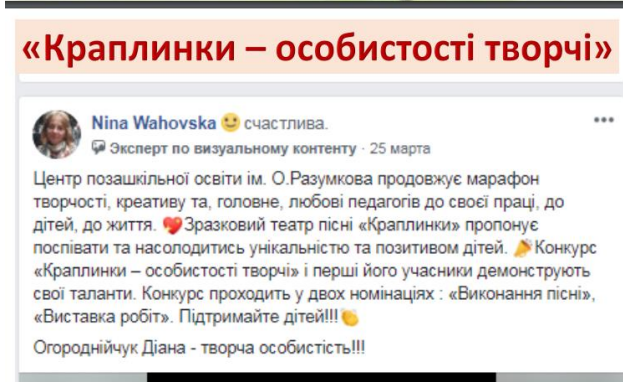
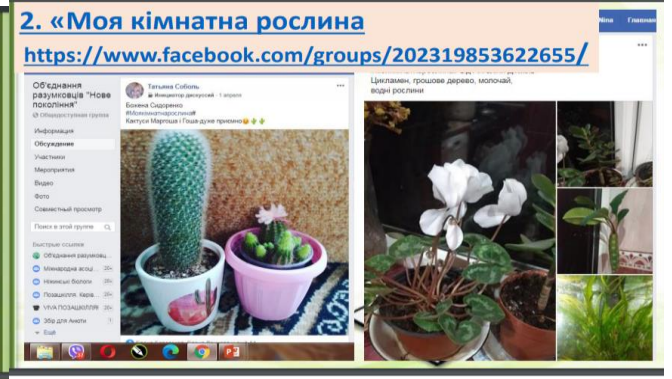
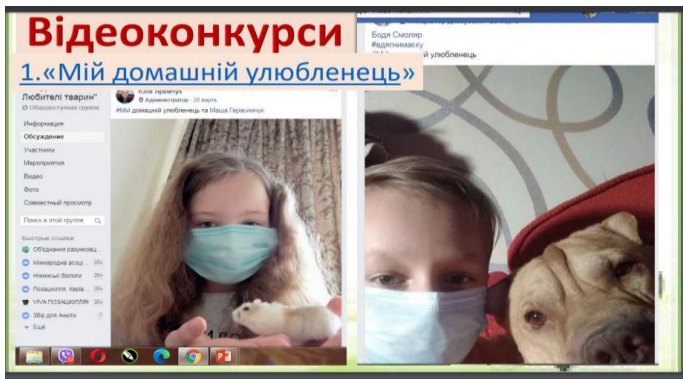

Щорічно ЦПО ім. О. Разумкова випускає у самостійне життя дітей, які в подальшому обирають свій фах відповідно до профілю гуртка, у якому здобували додаткову освіту. Треба зазначити, що впродовж 2010–2019 років - це 132 вихованці, наша гордість і надія, наше майбутнє!. Не винятком став і 2020 рік, лише вніс певні корективи в організацію підсумкового іспиту для випускників. Відповідно до наказу по Центру позашкільної освіти від 28 квітня 2020 року № 37 «Про порядок проведення підсумкової атестації випускників ЦПО ім. О. Разумкова у 2019–2020 н.р.» у закладі було організовано проведення дистанційних підсумкових іспитів у II етапи: теоретичний (виявлення рівня засвоєння теоретичних знань з навчальних програм гуртків) та практичний (з'ясування рівня предметних компетентностей). Для проведення підсумкових іспитів (теоретичний блок) використовувались платформа Classroom, e-mail, Viber. Практична частина проходила у вигляді відеопрезентації кліпів, дослідницьких робіт, музичних композицій, виставок творчих робіт науково-технічного напрямку. Відповідно до наказу ЦПО ім. О. Разумкова від 29 травня 2020 року № 42 «Про вручення документів про позашкільну освіту випускникам ЦПО ім. О.Разумкова» відбулось вручення документів про позашкільну освіту 48 випускникам, які у нашому Центрі здобували позашкільну освіту за трьома напрямками: художньо-естетичним (39), науково-технічним (4), еколого-натуралістичним (5). Відповідно до рекомендацій МОН України даний захід проходив у груповій формі з кількістю не більше 10 дітей, саме тому вручення розтягнулось у часі впродовж двох днів (02-03 червня). Переглянути онлайн-випуск 2020 можна за посиланням:

<https://www.youtube.com/watch?v=MxMWhruIII4>.

Важливою складовою освітнього процесу є виховна робота. У період карантину саме ця ланка позашкільної освіти стала пріоритетною. Всесвітня пандемія та пов'язана з цим соціальна адаптація вимагає від педагогів особливої уваги та допомоги дітям та їхнім батькам у попередженні стресу, запобіганню зараження вірусом Covid-19, підтримки у дітей активного життя в умовах карантину, розвитку творчості, єднання родини разумковців. Саме на даному аспекті роботи закладу акцентувала свою увагу практичний психолог Вікарій Л.В. На сайті закладу <https://cpo.in.ua/> постійно поповнювалась скарбничка порад від психолога для батьків та дітей: від психологічної допомоги у подоланні страху до різноманітних енергійних ігор для домашнього використання (<https://cpo.in.ua/stor%D1%96nka-psixologa.html>), проводились індивідуальні консультації дистанційно.

Цікавими стали різноманітні виховні дистанційні заходи, які висвітлювались у Facebook у групі «Об'єднання разумковців «Нове покоління». Серед них: і тематичні (до Дня театру, Всесвітнього дня танцю, Дня вишиванки, Дня Перемоги, Свято останнього дзвоника, Свято випускника ЦПО), і челенджі, запропоновані разумковцями, і у рамках Всеукраїнських челенджів, і участь у заходах, пропонуваніх Міжнародною асоціацією позашкільної освіти, зокрема проекти у рамках міжнародної акції «Світ позашкілля». Зазначимо наймасштабніші:

Запровадження дистанційного навчання стало поштовхом та можливістю для підвищення фахового рівня педагогів. Онлайн-простір відкрив великі можливості знайти для себе багато нового та цікавого, сформувати нові навички роботи в програмах, почерпнути ідеї для втілення, надихнутись цікавим досвідом колег. За період карантину керівники гуртків нашого Центру пройшли 65 вебінарів, навчилися працювати на онлайн-платформах, рекомендованих МОН для дистанційного навчання, спрямували свої зусилля на оволодіння навичками створення відеороликів, відеоуроків, відео майстер-класів.

Наразі Центр позашкільної освіти ім. О. Разумкова, враховуючи досвід організації дистанційного навчання, впроваджує в практику роботи заняття з підвищення медіаграмотності педагогів, відбувається процес підготовки відеоуроків на 2020-2021 н. р., розробляється методичний супровід проведення змішаного навчання у ЗПО. Ми з нетерпінням чекаємо занять гуртків у звичному режимі, ми прагнемо живого спілкування, нам не вистачає дитячого гомону та сміху у стінах закладу, але, як показує час, ми повинні бути готові і морально, і технічно, і методично до нових викликів сьогодення.